

**Інтегрований курс «Я досліджую світ»
Модельна програма для пілотування у 3 класах
експериментальних закладів загальної середньої освіти**

(автори Т.Воронцова, В. Пономаренко, І. Гарбузюк, О. Хомич, Н. Андрук, К. Василенко)

Пояснювальна записка

Пропонована модельна програма і відповідне навчально-методичне забезпечення для 3 класу закладів загальної середньої освіти є логічним продовженням авторської лінійки навчально-методичних комплектів для інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у 1-2-х класах.

Відповідно до цієї лінійки у першому класі формуються елементарні знання і уміння учнів щодо найближчого природного, соціокультурного і техногенного середовища. Повний комплект ресурсних матеріалів для першого класу можна переглянути і завантажити за посиланням http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit/1klas

У другому класі реалізовано ідею навколосвітньої подорожі, під час якої учні ознайомлюються з природою, культурою та історією усіх континентів. У такий спосіб відбувається природна інтеграція змісту і результатів навчання за всіма освітніми галузями, передбаченими інтегрованим курсом. Ресурсні матеріали для другого класу можна завантажити за посиланням http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit/2klas

У третьому класі за пропонованою модельною програмою в учнів формуватимуться основи наукового світогляду за чотирма змістовими лініями (розділами):

- Світ людей.
- Людина і здоров'я.
- Природний світ.
- Світ техніки.

У розділах інтегруються освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна та здоров'язбережувальна», «Технологічна», «Мовно-літературна» (2 години), «Математична» (1 година). Хоч інформатична освітня галузь вивчається, як окремий предмет (1 година на тиждень), на рівні міжпредметної інтеграції в курсі ЯДС передбачається виконання завдань на застосування ІКТ та розвиток комп'ютерної грамотності.

Зміст і види діяльності для кожної загальної теми (розділу) розкривається у модельній програмі через тижневе планування. Кожен тематичний тиждень має таку структуру:

- назва теми і пропонований зміст;
- навчальні цілі тижня;
- орієнтовні/проблемні запитання;
- орієнтовні теми уроків і ресурси
- узагальнені результати тижня
- конкретні очікувані результати (КОРи) за освітніми галузями.

Пріоритетними методами навчання за модельною програмою є дослідницькі, творчі, проблемно-пошукові. Формами організації діяльності дітей є колективна, групова, індивідуальна. Особливу увагу приділено організації групової роботи учнів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів проводиться у відповідності до методичних рекомендацій щодо пілотування модельних програм і оцінювання навчальних досягнень учнів третього класу (лист МОН від 14.08.2019 №1/9-513). Оцінювання включає формувальне поточне, підсумкове тематичне і підсумкове завершальне.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності;
- аналізу портфоліо учнівських робіт, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистого розвитку та соціалізації учнів їх батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу («Мікрофон», «Вихідний квиток» тощо).

Поточне формувальне оцінювання за модельною програмою відбувається на кожному уроці шляхом педагогічного спостереження учителя за навчальними видами діяльності учнів, виконання ними групових і індивідуальних завдань, самооцінювання, аналізу учнівських робіт для портфоліо тощо.

Підсумкове тематичне оцінювання за кожною темою тижня відбувається шляхом виконання учнями компетентнісних завдань, наведених на сторінці підручника «Мозаїка завдань». Ці завдання складені за тематикою освітніх галузей, що вивчалися протягом поточного тижня. Вони враховують різні рівні складності відповідно до таксономії Блума, а також містять запитання для самооцінювання навичок.

Підсумкове тематичне оцінювання за кожним розділом (Світ людей, Людина і здоров'я, Природний світ, Світ техніки) проводиться після завершення його вивчення. Компетентнісні завдання для розділів викладатимуться завчасно. Вони міститимуть також діагностичні завдання для природничої освітньої галузі, які є обов'язковими.

Підсумкове завершальне оцінювання проводиться учителем самостійно.

Модельна програма і навчально-методичні ресурси до неї викладатимуться помісячно за посиланням http://autta.org.ua/ua/resources/ya_doslidzhuyu_svit/3klasPilot Всі ресурси призначено для вільного розповсюдження і використання виключно у навчальних цілях. Використання всіх матеріалів з метою отримання фінансової або іншої вигоди заборонено.

Онлайн-підтримка на фейсбук сторінці <https://www.facebook.com/groups/105663066970584/>